

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/96/2023
Identifikačné číslo spisu:	6117243955
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6117243955.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu R. R., narodeného XX. R. XXXX, B., X. R. XXX/XX, proti žalovanému S.. L. Č., Y., narodenému X. T. XXXX, K. R., P. XXX/X, o zaplatenie 332,16 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10C/16/2018, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. júna 2021 sp. zn. 11NcC/5/2021 v konaní o námietke zaujatosti vznesenej žalovaným, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline uznesením z 29. júna 2021 sp. zn. 11NcC/5/2021 rozhodol, že sudkyňa Okresného súdu Martin JUDr. Mária Gazdačková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 10C/16/2018. Oboznámiac sa s obsahom vznesenej námietky zaujatosti, hodnotiac zároveň vyjadrenie sudkyne a skúmajúc subjektívne aj objektívne hľadiská nestrannosti, krajský súd nezistil naplnenie predpokladov v zmysle ustanovenia § 49 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) zakladajúcich dôvodnú pochybnosť o nezaujatosti sudcu. Dôvodnosť vylúčenia zákonného sudcu nevzhliadol ani po vypočutí zvukového záznamu z pojednávania z 13. novembra 2019. Krajský súd nemal preukázaný žiaden pomer zákonnej sudkyne k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní.

2. Proti tomuto uzneseniu Krajského súdu v Žiline podal žalovaný dovolanie; pri jeho podaní nebol zastúpený advokátom a ani nepreukázal, že má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

4. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

5. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

6. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

7. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, R 39/2020).

8. Obdobne Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018, publikovanom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 79/2018, vyslovil, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 CSP jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní.

9. V danom prípade žalovaný nie je zastúpený advokátom a nepreukázal, že sám má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Dovoláním napadnuté rozhodnutie krajského súdu obsahuje riadne poučenie o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 429 CSP). Vzhľadom na uvedené v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania podľa § 429 ods. 1 CSP vzťahujúca sa na celé dovolacie konanie, pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP. Najvyšší súd preto odmietol dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. e) CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Následkom nesplnenia tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba kvalifikovaných podaní (dovolaní) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu.

10. Z tohto dôvodu dovolací súd odmietol dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. e) CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

11. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods.

3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.